

ESTAT DEL CATALÀ A L'ENSENYAMENT A CATALUNYA

Vivim en un país on coexisteixen dues llengües oficials i tota la ciutadania té el dret de saber-les correctament i la voluntat d'utilitzar-les quan els abelleixi.

Si Catalunya durant la transició política aconseguí una victòria fou l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia, altrament dit Estatut de Sau i amb ell l'adquisició per part del govern autonòmic de les competències plenes en matèria d'educació. A 25 anys vista i fent un cop d'ull al passat comprovem que l'educació ha estat la millor tasca que s'ha fet per reforçar el país. Durant aquest temps ja ha sortit tota una generació d'alumnat escolaritzat en català i que dominen perfectament els dos idiomes oficials, català i castellà (un altre aspecte és saber per quin motiu el català està en clar retrocés a nivell social). Però, com s'arriba a assolir aquesta fita?

Nens i nenes que vénen de la bressola o que han estat exclusivament sota la custòdia familiar ja arriben als centres amb un bagatge lingüístic assimilat a la llar tan important que de per vida en diran llengua mare. En la primera etapa d'escolarització o infantil, de 3 a 6 anys, hi ha l'anomenada tècnica pedagògica d'immersió lingüística. Aquesta consta en fer tot el procés del primer aprenentatge escolar en català, sigui quina sigui la llengua mare del nou alumnat. Cal recordar aquí que tots els anàlisis psicopedagògics demostren que de petits l'adquisició d'un nou idioma és natural, fàcil, com un joc i a més que un biligüisme ben après obre noves capacitats intel·lectuals que afavoreixen l'adquisició de noves llengües i d'altres coneixements indispensables. Tanmateix amb la novinguda de mainada de famílies immigrants ens trobem amb nens i nenes que al cap de poc temps d'escolarització ja són trilingües; la llengua familiar (no sempre un idioma d'arrel llatina), el català après a l'escola i el castellà après en el medi social on viuen.

A partir dels 6 anys i durant tot el cicle de Primària la llengua vehicular continua sent el català en totes les assignatures del currículum i es té molta cura en fer la mateixa quantitat d'hores de llengua i literatura catalanes que de llengua i literatura castellanès. Cal afegir que en l'inici d'aquest cicle els estudiants reben dins l'horari escolar un nou idioma, altrament dit modern, en la majoria dels casos llengua anglesa (en detriment del francès, majoritari en altres èpoques). Hi ha propostes fermes del Departament d'avançar la introducció de l'anglès a l'etapa infantil (certes escoles ja ho experimenten).

A l'última etapa de l'ensenyament obligatori, l'ESO, es segueix a grans trets el mateix sistema que a Primària, quant a llengua vehicular la catalana i increment de més hores de llengua i literatura castellanès i d'idioma modern.

Per acabar d'entendre bé l'actual situació del català a l'ensenyament i afirmar en paraules majúscules que és el lloc o institució pública on més es treballa perquè la llengua pròpia de Catalunya sobrevisqui davant la fortíssima pressió de l'altra llengua oficial recolzada per tot un estat, és gràcies al gran esforç del professorat. Durant la dècada dels 80, mestres, professors i professores d'aquest país es reciclaren en aprendre correctament i gramaticalment

el català. Fora de l'horari laboral anaren a classe i passaren els corresponents exàmens de llengua i de cultura catalanes perquè tots els ensenyants procedien d'una escola i universitat monolingüe castellana. En canvi, les noves fornades d'ensenyants ja han fet tot el procés educatiu en català i entren en la docència opositant en català. I el funcionariat de la resta de l'estat que opta per venir a treballar a Catalunya ha de demostrar que està capacitat a ensenyar en català, mitjançant una prova de suficiència específica.

Cal ressenyar un fenomen que cada vegada es dona més i és la de cert personal docent que imparteixen la seva assignatura de la qual són titulars en castellà perquè o bé s'hi expressen millor o per comoditat en trobar material pedagògic en aquest idioma i no l'han de traduir. Les direccions dels centres acostumen a "fer la vista grossa" i no rectifiquen ni denuncien a inspecció el company o companya per estalviar-se problemes en un tema que encara, fins quan? és molt delicat.

Durant tot el temps que el Departament d'Ensenyament fou dirigit per Convergència i Unió existia el SEDEC (Servei d'Ensenyament del Català) o organisme oficial encarregat del reciclatge del professorat i de suport material i didàctic a les aules que ho demanaven. Actualment, amb el canvi de color polític el govern del tripartit ha creat els LIC (Llengua Interculturalitat i Cohesió Social) equips pedagògics preparats principalment per ajudar la integració dels fills i filles d'immigrants dins l'escola catalana entesa com a nucli d'integració no només escolar sinó també social.

A Catalunya estem en un estat espanyol i vivim en una nació catalana on precisament ara els dos governs d'aquestes entitats oficials són d'esquerres perquè democràticament així ho ha votat el poble. Clar i català, el PP per tal de desestabilitzar el govern tripartit porqueja descaradament en la singularitat més notable que té Catalunya: l'idioma. A tal fi per un cantó incita a pares de parla castellana que demanin l'escolarització només en castellà per als seus fills i filles i per altra banda ressuscita la proposta d'obrir dues línies d'escoles, o sigui, la catalana i la castellana. Amb aquesta divisió la secessió lingüística seria un fet no només educacional sinó també social: nens catalans versus nens castellans. La fractura de dues comunicats dividides per la llengua i la cultura habitant el mateix territori portaria unes conseqüències nefastes per al país; entre d'altres la desaparició en poc temps del català. I per què ara, després d'una ingent tasca pedagògica neta, integradora, exemplar, on conviuen en harmonia ambdues llengües, el PP vol enderrocar l'actual sistema educatiu i amb aquest la pau social?

Algú que visqui o conegui una mica Catalunya pot afirmar que el castellà està perseguit sense caure-li la cara de vergonya de la mentida que diu?. Tot i que el català és la llengua habitual a les escoles i instituts catalans, l'única parla que socialment està clarament en retrocés és la llengua vernàcula d'un país petit. És que cada estat només pot tenir una sola llengua?

